

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ

Názov školského vzdelávacieho programu: Škola pre teba

Motivačný názov: Čo robíme dnes, odráža sa v budúcnosti

Stupeň vzdelania: ISCED 1

Dĺžka štúdia: tri roky

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ

Základná škola Sokol' 165 , 044 31 Sokol'

Riaditeľ školy: Mgr. Valéria Kurucová

Koordinátorka: Mgr. Valéria Kurucová, riaditeľka školy

Ďalšie kontakty: telefón: 055/6986061

e-mail: kurucovazssokol@zoznam.sk

Zriadovateľ

Obecný úrad Sokol', Kostolianska 10, 044 31 Sokol'

IČO: 003240752

Zastúpenie: PhDr. Vladimír Franka, starosta obce

Kontakty: telefón: 055/7290470

www.obecsokol.sk

Platnosť dokumentu od: 1. septembra 2009

Mgr. Valéria Kurucová
riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenávanie inovácie, zmeny, úpravy
Revidovanie	1.9.2010	Doplnenie učebných osnov pre 3.roč. Školské učebné plány kap.5
Revidovanie	14.9.2011	Doplnenie časti 2.3: Požiadavky na zamestnancov školy
	14.9. 2011	Doplnenie poznámok

1. Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Základná škola v Sokoli je nepľnoorganizovaná základná škola s 1.-3. ročníkom v jednej triede. Poskytujúca neúplné primárne vzdelávanie ISCED 1 .

Škola sa nachádza v prízemnej budove umiestnenej na začiatku obce v tichom, krásnom prostredí pod lesom. Má vlastný dvor a jedáleň, ktorá je priamou prístavbou školy.

1.2 SWOT analýza školy

Silné stránky

v ľudskom potencióáli- výborné medziľudské vzťahy, ochota pracovníkov školy ku zmenám, ochota angažovať sa aj po vyučovacom procese, prepojenie činnosti medzi školou a obcou, krúžková činnosť

v materiálnom vybavení- dobrá vybavenosť počítačovej učebne(na 1počítač-dvaja žiaci)

v pedagogickom procese- vysoká kvalifikovanosť pedagógov

v ostatných faktoroch- dobrá spolupráca s MŠ, vhodné využitie prestávok(ústna hygiena), pravidelné zapájanie sa kultúrnych podujatí obce(Deň matiek, Posedenie so seniormi, Stretnutie pod Balkom), dodržiavanie školských akcií(Vianočná akadémia, Kolobežkiáda, Tekvicový Kubo, Toto dokážem ja)

Slabé stránky

v materiálnom vybavení- absencia priestorov pre funkčú knižnicu a telocvičňu, nedostatočné vybavenie modernými edukačnými technológiami

v pedagogickom procese- nekvalifikované vyučovanie anglického jazyka, absencia školsého klubu detí

v ostatných faktoroch- znehodnocovanie školského nábytku, maľovanie po laviciach, slabá disciplinovanosť súčasnej populácie

Riziká

pre našu školu- demografický pokles populácie

pre školstvo- zavádzanie zmien za pochodu, odbúranie predmetov s pracovnou aktivitou

pre rodičov- pracovná preťaženosť, nedocenenie práce školy

pre učiteľov- uvoľnenie morálky žiakov, zneužívanie dobrých vzťahov učiteľ-žiak zo strany žiakov, narastajúca agresivita

Príležitosti

pre našu školu- možnosť prezentácie práce školy a žiakov

pre žiakov- rozvoj individuálnych záujmov, kvalitné vzdelanie

pre rodičov- návšteva školských akcií , obecných akcií v spolupráci s našou školou

pre učiteľov- celoživotné vzdelávanie

1.3 Charakteristika žiakov

Základnú školu navštevujú deti z obce. Po ukončení neúplného primárneho vzdelania žiaci v štúdiu pokračujú v spádových obciach Kostol'any nad Hornádom alebo v Družstevnej pri Hornáde. Pri problémových deťoch- deťoch s poruchami učenia a správania spolupracuje škola s Centrom pedagogicko-psychologickej poradne v Košiciach.

1.4 Charakteristika pedagogického zboru

V základnej škole pracuje na plný úväzok len jedna učiteľka, ktorá je zároveň riaditeľkou školy, jeden externý učiteľ náboženskej výchovy a externá učiteľka anglického jazyka. Ciele ako ich definuje nový školský vzdelávací program nie je možné dosiahnuť bez profesionálne pracujúcich pedagógov. Preto kladieme dôraz na profesionálnu prácu pedagógov a vytvárame k tomu aj potrebné zázemie. Pedagógovia si dopĺňajú vzdelanie, pracujú s deťmi i vo voľno-časových aktivitách, pripravujú pre žiakov letné tábory, súťaže, juniálesy, karnevaly, turistické vychádzky, cyklotúry, dbajú o estetizáciu prostredia triedy i školy.

1.5 Dlhodobé projekty

ADAMKO hravo – zdravo. Inšpiračný projekt podpory zdravého životného štýlu pre deti. Okrem zaujímavého, často zážitkového a bádateľného sprístupnenia informácií týkajúcich sa zdravia, podporuje rozvoj komunikačných schopností,

myslenia, tvorivosti a predstavivosti. Učí riešiť konflikty, čím výrazne prispieva k osobnému a sociálnemu rozvoju detí.

V duchu ochrany životného prostredia a v rámci environmentálnej výchovy sa zapájame do projektu zameraného na separovanie odpadu. Týmto sa usilujeme o zaradenie medzi školy „Školy podporujúce zdravie“

V tomto roku sa žiaci tretieho ročníka zapoja do literárneho projektu: Týždeň hlasného čítania, nakoľko naša škola si dáva za prvoradú úlohu zvýšiť čitateľskú gramotnosť detí s dôrazom na čítanie s porozumením. O vzťahu detí ku knihám svedčí aj skutočnosť, že patríme medzi školy kde sa na počet detí objednáva veľa kníh vzhľadom na počet žiakov a naša dôvernica Valéria Kurucová získala ocenenie za aktívneho knižného dôvernika od spoločnosti Fragment.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je na veľmi dobrej úrovni. Počas roka sa uskutočnia štyri rodičovské združenia. Rodičia sa zúčastňujú aktivít usporiadaných školou ako Vianočná akadémia, Akadémia ku Dňu matiek, otvorených hodín, posedenie so seniormi. Pri týchto aktivitách úzko spolupracujeme aj s našou **materskou školou**, ktorá sa zúčastňuje na našich aktivitách. V januári pre deti MŠ a ich rodičov pripravujeme deň otvorených dverí.

Škola spolupracuje s občianskym združením SOSNA. Žiaci sú členmi riečnej hliadky a spolupracujú na projekte "Vráťme život obecným potokom.

Spolpracujeme s **Centrom pedagogicko-psychologickej poradne** v Košiciach. Žiaci, ktorí majú problémy s učením alebo správaním sú po dohode so zákonným zástupcom žiaka odoslaní na pedagogicko-psychologické vyšetrenie. O výsledkoch vyšetrenia je škola informovaná a po prípadnom priamom kontakte triedneho učiteľa so psychologičkou je stanovený postup práce s takýmto žiakom.

Na škole pracuje aj **Rada školy** s ktorou škola úzko spolupracuje. Rada školy pracuje podľa Štatútu a plánu práce . Zložená je z jedného pedagogického zamestnanca za MŠ , jedného nepedagogického zamestnanca, dvoch zástupcov rodičov za ZŠ a dvoch za MŠ a dvoch delegovaných zástupcov obce.

Vzhľadom k tomu, že sme aktívna škola, ktorá sa snaží dostať do povedomia širokej verejnosti spolupracujeme s **Klubom dôchodcov** pri príprave programu „ Stretnutie so seniormi.“, so spoločnosťami **Fragment** a v rámci dopravnej výchovy aj s **Detským dopravným ihriskom** pri základnej škole v Družstevnej pri Hornáde.

Veľmi dobrú spoluprácu pri príprave detských letných táborov máme aj s **Obecným úradom** v Sokoli a hlavne **Farským úradom v Kostol'anoch** .

1.7 Priestorové a materiálo- technické podmienky školy

Škola má k dispozícii 1 bežnú učebňu s postačujúcim materiálnym vybavením (lavice, stoličky, skrinky), v ktorých sú spojení žiaci troch ročníkov a jednu dobre vybavenú učebňu výpočtovej techniky (10 počítačov, tlačiareň, scener, interaktívna tabuľa) . Učebňa je pomerne veľká, slúži aj ako spoločenská miestnosť pri premietaní projekcii, besied. Táto učebňa nám umožňuje plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty.

Vybavenie kabinetu je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie, mnohé z vybavenia pochádza ešte z

prvotného vybavenia školy. Škola je vybavená aj modernými učebnými pomôckami- predovšetkým čo sa týka informačno-komunikačných technológií, čo umožnilo tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie. Pri obnove učebných pomôcok sú nápomocní rodičia a sponzori školy, obecný úrad.

Nemáme telocvičňu- žiaci využívajú chodbu školy alebo školský dvor alebo viacúčelové ihrisko v obci, ktoré v zime slúži ako klzisko.

1.8 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie tried a chodieb školy za ktoré zodpovedajú pedagogickí zamestnanci. Na úprave školského dvora, ktorý je momentálne v rekonštrukcii sa podieľa náš údržbár. O akciách školy sú žiaci i verejnosť obce informovaní na informačnej tabuli umiestnenej vo vestibule školy a vyhlasovaním v obecnom rozhlase. Taktiež informácie poskytuje aj webová stránka obce.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Požiadavkami na bezpečnosť a hygienu pri práci sa zoberajú dokumenty školy: * Školský poriadok školy

Požiadavky na bezpečnosť a hygienu žiakov

Žiaci sú na prvej triednickej hodine informovaní o pravidlách bezpečnosti v škole, o ich právach a povinnostiach. Taktiež aj na prvej hodine informatickej výchovy sú žiaci oboznámení o správaní v počítačovej učebni- bezpečnosti práce a postupmi pri práci. Žiaci sú ďalej pravidelne oboznamovaní o bezpečnosti správania a zdravotno-hygienických požiadavkách (oblečenie, obutie, stravovanie, pitný režim) pred každou exkurziou, výletom a aktivitou mimo školy.

Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pedagogických a prevádzkových zamestnancov

Každý nový pracovník sa pri nástupe do zamestnania preukáže potvrdením o zdravotnej spôsobilosti, ktoré bude obnovené každé tri roky. Podľa tabuľky prideľovania ochranných pracovných prostriedkov musia tieto používať všetci zamestnanci ktorých sa to týka. Vedenie školy zabezpečí týmto zamestnancom náležité ochranné prostriedky. Všetci zamestnanci sú preškolení bezpečnostným technikom . Na začiatku roka sú zamestnanci oboznámení s pravidlami bezpečnosti pri práci, protipožiarnej bezpečnosti a s požiaro-poplachovými smernicami. Všetci sú poučení o používaní elektrospotrebičov a pomôcok.

2. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2.1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelania)

Školský vzdelávací program našej základnej školy vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy, ktorý je podľa nového školského zákona hierarchicky najvyšší cieľovo programový projekt vzdelávania, ktorý zahŕňa rámcový model absolventa, rámcový učebný plán a jeho rámcové učebné osnovy.

Naša základná škola je nepľnoorganizovaná. Tvorí ju jedna trieda s tromi ročníkmi. Poskytuje neúplné primárne vzdelanie. Kvôli dosiahnutiu úplného primárneho vzdelania žiaci pokračujú v štúdiu v nepľnoorganizovanej škole v Kostolčanoch nad Hornádom, alebo v pľnoorganizovanej základnej škole v Družstevnej pri Hornáde.

Preto je naším prvoradým poslaním pripraviť žiakov na tento prechod na inú školu a kvalitným a profesionálnym prístupom pedagógov odovzdať deťom vedomosti, zručnosti a návyky primerané ich veku a intelektu.

To, že je naša škola nepľnoorganizovaná so spojenými ročníkmi s nižším počtom žiakov má isté klady i nevýhody. Veľkým prínosom našej školy je, že sa môže učiteľ plne a individuálne venovať každému žiakovi. Veľké úspechy dosahujeme aj so slabšie prospievajúcimi žiakmi v spolupráci s rodičmi. Nevýhodou zasa je, že niektorí slabopospievajúci žiaci majú v niektorých prípadoch problém sústrediť sa a pracovať samostatne, keď učiteľ venuje pozornosť inému ročníku v triede.

Naša základná škola sa za posledné roky dostáva do povedomia širokej verejnosti. Stále viac sa zapájame do akcií usporiadaných našou obcou, sami organizujeme akcie, sme dostupní aj na webovej stránke obce (školsťvo, spolupracujeme s inými školami, rodičmi a materskou školou.

Výchovno- vzdelávaciu činnosť chceme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Vytvoriť také prostredie a atmosféru na vyučovaní, aby každý žiak pocítil potrebu vzdelávať sa pre svoj osobný prospech, aby prejavil svoje schopnosti a zažil úspech bez rozdielu na rodinné a majetkové pomery, sociálne prostredie, rasu.

Vzhľadom k trendu, ktorý je v súčasnosti veľmi aktuálny, **zamerali sme sa na výučbu cudzieho jazyka- anglického jazyka** už od prvej triedy formou krúžkovej činnosti. Žiaci sa predovšetkým hravou formou učia základom anglického jazyka, tvoria jednoduché projekty v tomto jazyku a v rámci rôznych vystúpení pre rodičov sa prezentujú piesňami či básňami v anglickom jazyku.

Popri zameraní na cudzí jazyk sme sa **zamerali aj na informatickú výchovu** od prvej triedy. Žiaci sa oboznamujú s počítačom, internetom a prácou v textovom a jednoduchom grafickom editore. Predovšetkým hravou formou získajú tak naši žiaci informatické vedomosti a zručnosti. Budeme pritom využívať výučbové programy pre deti, ktoré má škola zakúpené a programy, ktoré ponúkajú internetové stránky pre školy. Na výučbu informatickej výchovy máme vhodné personálne i materiálne podmienky- každý žiak môže pracovať sám na počítači.

Keďže naša škola sa nachádza v menšej obci, ktorá má cca 800 obyvateľov chceme v deťoch **budovať kladný vzťah k obci a tradíciám a ľudovým zvykom**. Už v minulom školskom roku sme oživilí spomienky formou folklórnych vystúpení a to „Pochovávanie basy“, či „Jak še pečje chleb“, . Aj naďalej budeme pokračovať v tomto trende a budeme oživovať krásne ľudové zvyky, do ktorých budeme zapájať aj rodičov, starých rodičov a širokú verejnosť obce.

V minulom školskom roku sme sa zapojili do projektu environmentálnej výchovy a **aktivít zameraného na ochranu životného prostredia**, Chceme v tomto duchu naďalej pokračovať aj ďalšími formami ochrany prírody ako takej. Budeme pokračovať v zbere papiera a plastov, vrchnákov od plastových fliaš a pridáme k tomu ďalšie aktivity v závislosti od okolností.

V rámci rozvoja čitateľskej gramotnosti **rozvijať naďalej vzťah ku knihe a čítaniu**, usporiadať besedu so spisovateľom a návštevu miestskej knižnice . Zapojiť sa do súťaže s Fragmentáčikom, Klubom mladých čitateľov a s Osmijankom. Pedagogický princíp školy (ciele výchovy a vzdelávania)

Usilujeme sa o **integrovanú, celistvú a osobnostnú výchovu** našich žiakov do popredia stavíme najmä slobodnú výchovu, orientáciu na aktivity žiakov, kolegiálne vedenie školy, rozvoj záujmov žiaka, partnerské vzťahy vo vyučovaní a špecifickosťou je výrazná **participácia rodičov**, zameraná na väčšiu činnosť školy.

Koncepcia našej školy stojí na troch základných princípoch:

1. princíp: PROSTREDIE

K vytvoreniu pozitívnej klímy školy využívame všetky priestory školy, ich usporiadanie a funkčnosť a taktiež i vonkajšie prírodné prostredie v školskom areáli. Zameriavame sa najmä na pozitívnosť sociálneho prostredia a upevňovaniu uvedomenia si zodpovednosti za vlastné zdravie.

Hmotné prostredie:

- využívame moderne vybavenú počítačovú učebňu žiaci majú k dispozícii riadiacu, organizačnú a reprografickú techniku ako výučbové počítačové systémy, kopírovacie a rozmnožovacie stroje.
- prírodné športovisko v školskom areáli či obecnom – viacúčelovom ihrisko.

Sociálne prostredie:

- rešpektujeme jedinečnosť jednotlivca, t.j. vedíme ho k vyjadrovaniu názorov, k tolerancii voči iným, vstúpujeme prosociálne cítenie a najmä vzťah k prírode a jej ochrane,

- vytvárame optimálnu klímu v triede, príjemné pracovné prostredie vzájomnú úctu, dôveru, uznanie, empatiu a otvorenosť v komunikácii,
- dávame šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť uznanie a úspech.

Zdravé prostredie:

- vedieme žiakov k upevňovaniu zdravia, uvedomenie si zodpovednosti za vlastné zdravie a zdravie svojich spolužiakov a blízkych,
- snažíme sa pôsobiť na žiakov v oblasti správnych stravovacích návykov. Voľbou vhodnej skladby obedov prispievame k racionálnej výžive našich detí,
- počas vyučovania zaraďujeme relaxačné prestávky na školskom dvore.

- **2.princíp: VYUČOVANIE**

Princíp vyučovania vnímame ako výber najvhodnejších foriem a metód práce, vytváranie takých vzdelávacích stratégií, prostredníctvom ktorých dochádza k priamemu zapojeniu všetkých žiakov do procesu vzdelávania a výchovy.

Cieľom je, aby aj vedel svoje vedomosti a schopnosti vždy správne použiť, aby bol komunikatívny, flexibilný, tvorivý, samostatný v rozhodovaní, ohľaduplný, vedel si vyhľadávať informácie a povedať svoj názor, vedel prezentovať svoju prácu a vedel pracovať v skupine. Je dôležité, aby pritom poznal cieľ a úlohu.

Veľký dôraz kladieme na **čitateľskú gramotnosť**, rozvoj **vzťahu ku knihe**, vedieť sa orientovať v texte, poznať známych súčasných autorov, ktorí píšu hlavne pre deti.napr. na Gabrielu Futovú, Jaroslavu Blažkovú a Romana Brata.

Ďalším cieľom je, aby žiaci dosiahli zvýšenú gramotnosť v oblasti informačno-komunikačných technológií a v anglickom jazyku s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

3. princíp: RODINA

V princípe „rodina“ apelujeme na **spoluprácu s rodičmi** a ich zapájaním do školských i mimoškolských činností. V rôznych blokových vyučovaniach majú sprístupnené podieľať sa vo výchovno-vyučovacom procese, ako pozorovateľ. Viest rôzne besedy so žiakmi v obore, v ktorom sa pohybujú. Podieľať sa na športových súťažiach, i na školských výletoch, besiedkach, či školských akadémií. V neposlednom rade vnímame za rodinu **obec** ako takú, dobré vzťahy s obcou, zastupiteľstvom a jej občanmi, čím pestujeme u žiakov vlastenectvo k rodnej obci. Podielame sa na spolupráci v rôznych kultúrnych podujatiach, taktiež ekologická činnosť, vzbudzujeme u žiakov vzťah k tradíciám a zvykom v rodnej obci.

K dosiahnutiu týchto princípov je nevyhnutné:

- odborná spôsobilosť pedagogických zamestnancov, ktorým umožňujeme profesijný a odborný rast v rámci ďalšieho vzdelávania

- spoluprácu s rodičmi a jej skvalitnenie v rámci rôznych akcií- otvorené hodiny, blokové vyučovania, školských akadémií
- spolupráca s verejnosťou a obcou
- spolupráca s inými školami v okolí
- zavedenie nových foriem a metód práce.

2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Zameranie školy

Základná škola v Sokoli je neplnoorganizovanou školou. Keďže trendom je, že počet detí klesá a neplnoorganizované školy sa v mnohých oblastiach Slovenska rušia je našim prvoradým cieľom zachovať školu v Sokoli. Tento aspekt riešime tak, že neustále zvyšujeme kvalitu našej práce. Zavádzame do vyučovania nové trendy, formy a metódy práce. Hravou formou a zážitkom, ktoré sú pre deti tohto veku najprirodzenejšie, učíme deti novým poznatkom. Spolupracujeme s materskou škôlkou a obcou, pre ktorú je tiež prvoradým bodom zachovať školstvo v obci. Pozitívnym ohlasom bola Akadémia k 18. výročiu školy a 20. výročiu škôlky v obci, kde bola vyzdvihnutá práca v škole a dôležitosť existencie školy v obci.

Zameranie školy:

❖ na jazyky

Snažíme sa, aby boli deti v kontakte s cudzím jazykom už od prvého ročníka zatiaľ formou krúžku. Anglický jazyk je vyučovaný kvalifikovaným pedagógom. Učenie je deťom veku primerané zamerané na učenie formou hry a zážitku. Deti tak získavajú základné poznatky o anglickom jazyku, stretávajú sa s prvými výrazmi a vetami.

❖ na informatiku

ZŠ v Sokoli má na svoju veľkosť slušne vybavenú počítačovú učebňu-10pc pripojených na internet, scener a tlciareň. V školskom roku 2011/2012 sme získali interaktívnu tabuľu(rodičovský dar), ktorá je bežne využívaná v edukačnom procese. Preto sme sa zamerali na informatickú výchovu a v tomto roku vyučujeme podľa variantu s informatickou výchovou. Od prvého ročníka sme zaviedli predmet informatická výchova, na ktorom sa deti učia základom práce na počítači v grafickom editore a formou výukových programov získavajú nové informácie.

❖ na čitateľskú gramotnosť

Prvoradou úlohou na prvom stupni základnej školy je zvládnuť čítanie a porozumieť pritom textu. Aby deti mali radosť z čítania pripravujeme pre ne akcie zamerané na prácu s textom a s knihou, v rámci Marca- Mesiaca knihy. Tvoríme projektové vyučovania, navštevujeme pravidelne obecnú knižnicu, venujeme sa súčasným detským autorom kníh v rámci možností.

❖ na ekológiu

V súvislosti so zapojením do eko projektu chceme žiakov naučiť ekologicky cítiť, separovať odpad, chrániť si životné prostredie a čistiť vodné toky v obci.

❖ na ľudové zvyky a tradície v obci

Predovšetkým v rámci voľno-časových aktivít chceme u detí oživiť význam ľudových zvykov a tradícií hlavne počas Vianočných a Veľkonočných sviatkov a zamerať sa na

tieto tradície v slohovej zložke slovenského jazyka a čítania. V prvom ročníku zavádzame s nadväznosťou na prírodovedu Regionálnu výchovu.

2.3 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Zameranie našej školy a dosiahnutie jej základných princípov je možné len na základe odbornej spôsobilosti pedagogických zamestnancov. Sme si vedomí, že ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov má veľký dopad na celkovú úroveň a kvalitu výchovno- vzdelávacieho procesu, preto učiteľom umožňujeme profesijný a odborný rast v rámci ďalšieho vzdelávania. Vzhľadom na zameranie našej školy je potrebné zvýšiť kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov hlavne v oblasti IKT a cudzích jazykov.

Úlohy a ciele v oblasti kontinuálneho vzdelávania sa realizujú podľa Plánu kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov školy.

2.4 Profil absolventa

Naším cieľom je vytvoriť žiaka:

- ktorý bude robiť dobré meno našej škole, bude rovnocenným partnerom pre žiakov v plnoorganizovaných školách (častým a mylným názorom je, že žiaci z neplnoorganizovaných škôl v spojených ročníkoch nie sú vedomosťami na takej úrovni, ako žiak z plno-organizovanej školy) ,
- ktorý bude ovládať základy anglického jazyka,
- bude vedieť využiť počítač na vlastné sebavzdelávanie a vyhľadávanie si informácií na internete,
- bude si vážiť ľudové zvyky a tradície svojej obce,
- bude samostatný a zodpovedný,
- bude vedieť komunikovať a vyjadrovať sa súvisle a kultivovane i v písomnom prejave,
- bude vedieť porozumieť prečítanému textu a vedieť ho reprodukovať,
- bude mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov,
- bude vedieť vytvárať jednoduché projekty ,
- bude tolerantný a ohľaduplný k iným

2.5 Pedagogické stratégie

Sú to spoločné postupy na úrovni školy, uplatňované vo vyučovaní aj mimo neho, ktorými škola cielene utvára a rozvíja kľúčové kompetencie žiakov:

2.5.1 Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- na praktických príkladoch blízkych žiakovi vysvetľujeme zmysel a cieľ učenia,

- posilňujeme pozitívny vzťah k učeniu
- vo vyučovaní sa zameriavame na aktívne kompetencie, učivo používame len ako prostriedok k ich získaniu
- uplatňujeme individuálny prístup
- motivujeme k učeniu – snažíme sa vytvárať také situácie, v ktorých má žiak radosť z učenia
- na začiatku vyučovacej jednotky vždy spoločne so žiakmi vyvodíme cieľ, na konci vyučovacej jednotky spoločne zhodnotíme jeho dosiahnutie
- využívame sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov
- žiakom zadávame samostatné práce, ktoré si vyžadujú aplikáciu teoretických poznatkov
- od žiakov vyžadujeme vhodné rozvrhnutie vlastnej práce, učíme ich plánovať,
- organizovať a vyhodnocovať svoju činnosť
- vo vhodných prípadoch umožňujeme žiakom realizovať vlastné nápady
- žiakom umožňujeme pozorovať, experimentovať, porovnávať výsledky a vyvodzovať závery
- učíme práci s chybou
- učíme k trpezlivosti a povzbudzujeme
- pri hodnotení používame v zreteľnej prevahe prvky pozitívnej motivácie

2.5.2 Stratégie smerujúce k rozvoju sociálnych komunikačných kompetencií

- prioritne sa zameriavame na rozvoj komunikačných spôsobilostí žiakov v materinskom a cudzom jazyku
- kladieme dôraz na kultúrnu úroveň komunikácie
- podporujeme kritiku a sebakritiku
- učíme žiakov publikovať a prezentovať svoje názory a myšlienky v miestnej tlači , web, ppt. prezentácii, apod.
- pripravujeme žiakov na zvládnutie komunikácie s inými ľuďmi v nepríjemných situáciách.
- učíme žiakov počúvať druhých ako dôležitý prvok účinnej medziľudskej komunikácie.
- učíme žiakov asertívnemu správaniu sa a nonverbálnej komunikácii.
- dôraz kladieme na tímovú prácu a kooperatívne vyučovanie
- vytvárame dostatočný priestor pre vyjadrovanie sa žiakov pri problémovom vyučovaní, v komunitných kruhoch
- vytvárame priestor pre možnosť samostatnej ústnej aj písomnej prezentácie – samostatná práca, projekty, referáty, riadené diskusie, komunitný kruh
- dôraz kladieme na zážitkové vyučovanie

- vyžadujeme od žiakov uplatňovanie schopností komunikácie v rámci autentického učenia sa pri spoločenských akciách školy – akademie, večierky, akcie školy

Ideme príkladom – profesionálnym prístupom ku komunikácii so žiakmi, rodičmi, zamestnancami školy a širšou verejnosťou. Otvorene komunikujeme na kultúrnej úrovni, svoje názory opierame o logické argumenty. Netolerujeme ohováranie, nezdvorilosť. Pozitívne svoju školu a učiteľskú profesiu prezentujeme na verejnosti.

2.5.3 Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- učíme žiaka pozitívnemu postojovi v matematike, ktorý je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť
- vedieme žiaka k schopnosti komunikovať v matematickom jazyku, správne využívať argumentáciu
- praktickými cvičeniami naučíme žiakov používať a zaobchádzať s technickými nástrojmi a prístrojmi údajmi
- podporujeme zvedavosť, záujem o etické a celosvetové otázky

Ideme príkladom – sami sa zaujíame o najnovšie výsledky vedy a techniky, ako i o nové vedecké zistenia v oblasti našej profesie

2.5.4 Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vyžadujeme od žiakov využívanie informačných technológií pre získavanie informácií aj pre tvorbu výstupov – projekty, webová stránka, prezentácia a pod
- ako výstup z niektorých tém vyučovania vyžadujeme najrôznejším spôsobom spracované záverečné práce – power point, písomne, graficky, pomocou obrazového vyjadrenia a pod. podľa veku žiaka a druhu témy.
  - žiakom zadávame úlohy, ktorými rozvíjame kreatívny prístup pri práci s IKT a interaktívnou tabuľou
- poukazujeme na význam IKT v osobnom i pracovnom živote.

Ideme príkladom: systematicky sa zdokonaľujeme v oblasti využívania IKT, pedagogickú dokumentáciu tvoríme pomocou dostupnej technológie. Internet kriticky využívame v príprave na vyučovanie i k osobnej potrebe.

2.5.5 Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie riešiť problémy

- umožňujeme žiakovi vytvárať hypotézy, pozorovať rôzne javy, hľadať ich vysvetlenie, uskutočňovať pokusy, overiť výsledok riešenia a zväžiť jeho uplatnenie v praxi
- vytvárame pre žiakov praktické problémové úlohy a situácie, pri ktorých je nutné riešiť praktické úlohy
- žiakom ponúkame úlohy, ktoré vyžadujú prepojenie znalostí viacerých vyučovacích

- predmetov aj využitie praktických zručností z rôznych oblastí ľudskej činnosti a teda aj viacero prístupov k riešeniu

Ideme príkladom: učíme sa sami lepšie, s rozumom a nadhľadom riešiť rôzne problémové situácie v škole.

2.5.6 Stratégie smerujúce k rozvoju občianskych kompetencií

- už od 1. ročníka vyžadujeme od žiakov spolupodieľanie sa na vytváraní pravidiel vlastnej triedy
- vyžadujeme od žiakov hodnotenie vlastného správania a správania sa spolužiakov,
- hľadanie spoločného riešenia pri nedodržiavaní pravidiel triedy či školského poriadku, vyžadujeme od žiakov prijatie zodpovednosti za dodržiavanie týchto pravidiel
- netolerujeme sociálne patologické prejavy správania – šikanovanie, drogy, kriminalita, prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu
- netolerujeme agresívne, hrubé, vulgárne a nezdvorilé prejavy správania sa žiakov, zamestnancov školy a rodičov
- netolerujeme nekamarátske správanie a odmietnutie žiadanej pomoci
- na prezentáciu vlastných názorov žiakov využívame komunitné a diskusné kruhy
- využívame pomoc a skúsenosti odborníkov – CPPP
- v činnostiach na to vhodných je žiakom poskytnutá možnosť vyjadriť vlastné pocity, nálady
- exkurziami a vychádzkami v meste umožňujeme žiakom vnímať spôsoby komunikácie medzi ľuďmi a vhodne ich napodobňovať
- uskutočňujeme akcie pripomínajúce ľudové tradície – Veľká noc, Vianoce, Lucia
- organizujeme vystúpenia pre verejnosť

Ideme príkladom: Rešpektujeme právne predpisy, vnútorné normy školy, plníme si príkladne svoje povinnosti. Rešpektujeme osobnosť žiaka a jeho práva. Budujeme priateľskú a otvorenú atmosféru v triede a v škole. Správame sa k žiakom, ich rodičom a ku svojim spolupracovníkom tak, ako si prajeme, aby sa oni správali k nám.

2.5.7 Stratégie smerujúce k rozvoju sociálnych a personálnych kompetencií:

- minimalizujeme používanie metódy frontálneho vyučovania, podporujeme skupinové formy a kooperatívne vyučovanie
- učíme žiakov pracovať v tímoch
- rozvíjame schopnosť žiakov zastávať v triede- ako tíme rôzne role
- učíme žiakov kriticky hodnotiť svoju a tímovú prácu
- podporujeme vzájomnú pomoc žiakov, vytvárame situácie, kde sa žiaci vzájomne potrebujú

- upevňujeme v žiakoch vedomie, že len spoluprácou možno najlepšie naplňať osobné a spoločenské ciele.
- podporujeme integráciu žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami do triednych kolektívov
- učíme žiakov odmietat' všetko, čo narušuje dobré vzťahy medzi žiakmi a medzi žiakmi a učiteľmi.

Ideme príkladom – podporujeme spoluprácu všetkých členov pedagogického zboru a spoluprácu pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy. Rešpektujeme prácu, rolu, povinnosti a zodpovednosť ostatných. Uprednostňujeme záujmy školy, záujmy žiakov a oprávnené záujmy rodičov pred svojimi osobnými záujmami. Pomáhame svojim spolupracovníkom, učíme sa od nich, vymieňame si skúsenosti.

2.5.8 Stratégie smerujúce k rozvoju pracovných kompetencií

- ponukou záujmových útvarov podnecujeme u žiakov záujmovú činnosť a zmysluplné využívanie voľného času, čím zároveň podporujeme rozvoj kompetencie
- rozhodovania sa a zodpovednosti za organizovanie svojho voľného času
- rôznymi formami /exkurzia, film, beseda, návšteva v škole, ukážka/ zoznamujeme žiakov s rôznymi profesiami a tým cielene ujasňujeme predstavu žiakov o reálnej podobe ich budúceho povolania a voľbe ich ďalšieho štúdia
- zapájame žiakov do tvorby školských projektov
- vyžadujeme od žiakov zhodnotenie vlastnej práce a práce spolužiakov, podávanie
- návrhov na zlepšenie vlastnej či spolužiakovej práce
- kvalitne odvedenú prácu vždy pochválime dôsledne vedieme žiakov k dodržiavaniu stanovených pravidiel, ochrane zdravia a k plneniu si povinností a záväzkov.

Ideme príkladom: príkladne si plníme svoje pracovné povinnosti – nástupy na hodiny, príprava na vyučovanie a pod.

2.5.9 Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencií k iniciatívnosti a podnikavosti

- podporujeme kreativitu žiakov, rozvíjame jeho schopnosť zmeniť myšlienky na skutky
- učíme žiakov plánovať a organizovať si svoju prácu
- starších žiakov poverujeme vedením, starostlivosťou nad mladšími spolužiakmi
- formujeme v žiakovi schopnosť postaviť sa za správnu vec, zastať sa slabších spolužiakov a tým budovať etický vzorec správania sa
- využívaním loga a mena školy formovať v žiakoch počas reprezentácie školy na akciách mimo nej hrdosť na príslušnosť k spoločenstvu školy

Ideme príkladom - Sme iniciatívni v hľadaní metód a foriem zdokonaľujúcich naše pôsobenie na žiaka, vo vytváraní priateľskej atmosféry v žiackom i pracovnom

kolektíve. Problémy neobchádzame, ale tvorivým tímovým prístupom sa ich snažíme vyriešiť. Iniciatívne vyhľadávame možnosti vytvárania projektov na zabezpečenie lepšieho materiálneho a odborného vybavenia triedy a školy.

2.5.10 Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencií vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- podporujeme účasť žiakov v súťažiach umeleckého zamerania
- na škole pracuje spevácky krúžok
- účasťou na výstavách, divadelných predstaveniach a koncertoch formujeme v žiakoch umelecké hodnoty, schopnosť vnímania národnej kultúry a jej rozdielnosti od kultúry iných národov

- vlastnou tvorivosťou učíme žiakov vyjadrovať svoje pocity a myšlienky
- prostredníctvom akadémií, školských vystúpení, vystúpení v mimo obce prezentujeme žiacku umeleckú tvorivosť všetkých druhov
- exkurziami na pamätné miesta a vlastným skúmaním historických koreňov rodiny, školy, obce rozširujeme vedomosti žiakov o národnom dedičstve a budujeme hrdosť voči národným dejinám

Ideme príkladom - estetická úprava tried, chodieb, písomných dokumentov, prezentácia vlastných názorov na vnímané umelecké diela ako aj tvorba vlastných umeleckých diel sú znakom našej kultúrnosti. Vkusne dotvárame aj vonkajšie prostredie školy.

2.6 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Použitie ďalších zdrojov umožní vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní.

Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami /ŠVVP/ by sme vychádzali(nemáme integrovaných žiakov) z platných dokumentov, najmä zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z vyhlášky č. 320/2008 o základnej škole, ako i z ďalších platných a záväzných dokumentov.

Takýmto žiakom je spravidla:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením, t. j.

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo inými vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím);
- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, s oneskoreným alebo nerovnomerným psychomotorickým vývinom),
- žiak s intelektovým výkonom v hraničnom pásme
- žiak s poruchou správania

2. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia;

3. žiak s nadaním.

Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti. V tejto oblasti našej práce je nutná zvýšená spolupráca školy, žiaka, jeho rodičov a školského poradenského zariadenia. Podmienkou zdokonaľovania práce so žiakmi so ŠVVP je neustále sa vzdelávanie pedagogických pracovníkov v tejto oblasti.

Zásady komunikácie učiteľa s rodičom:

- Vytvorenie dostatočného časového priestoru na rozhovor s rodičom
- Získanie si dôvery rodičov, poskytujeme im jasné a zrozumiteľné informácie, podporujeme a povzbudzujeme ich pri problémoch
- Vzájomné počúvanie sa
- Rozhovor musí prebiehať v pokojnej atmosfére, vedieme ho optimisticky, pedagóg hľadá neustále riešenia ako pomoc pre rodiča
- Situácie, ktoré sme s dieťaťom zažili, jeho správanie, reakcie iba popisujeme, ale ich nehodnotíme
- Uvádzame zdroje svojich informácií a to isté umožňujeme aj rodičom
- Stanovíme „pravidlá hry“, ujasníme si pojmy a trváme na dodržiavaní týchto pravidiel
- Celý rozhovor je jasnou snahou učiteľa poradiť rodičom, hľadať riešenia a ponúknuť im pomoc
- Je potrebné uskutočniť zápis zo stretnutia s autentickým podpisom oboch, príp. všetkých zúčastnených strán, ktorý eviduje triedny učiteľ.

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach (integrované vzdelávanie)

Ak je zdravotné znevýhodnenie žiaka takého charakteru, že je mu potrebné vytvoriť špeciálne podmienky na vzdelávanie, takýto žiak má špeciálne výchovno-

vzdelávacie potreby a musí byť na škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, za podmienky súhlasu jeho zákonného zástupcu.

Potvrdenie o tom, že žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vydáva podľa kompetencií školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie a na základe odborného vyšetrenia. Žiak, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, musí mať vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program, ktorý vypracováva škola spoločne so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie podľa kompetencií. Žiak môže mať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby počas celého vzdelávacieho cyklu alebo len počas limitovaného obdobia, čo sa posudzuje na základe výsledkov odborného vyšetrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorý sa vzdeláva v bežnej triede základnej školy, musí mať zabezpečené odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej jeho individuálnym potrebám. Riaditeľ školy zabezpečuje pri výchove a vzdelávaní takéhoto žiaka systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program **obsahuje:**

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok ;
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka. Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu *Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu*. Ide o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu.

Individuálny výchovno-vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Individuálny výchovno-vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Pedagogické zásady práce pri práci so žiakmi so ŠVVP:

- rešpektovanie zvláštností a možností žiaka
- informovanosť všetkých pedagógov o probléme žiaka s dôrazom na mlčanlivosť informácií zistených pri výkone povolania
- oboznámenie všetkých pedagógov so spôsobmi vzdelávania, hodnotenia žiaka a možnosťami úľav
- oboznámenie spolužiakov s rozdielnym spôsobom hodnotenia žiaka
- skoré poskytnutie špeciálnej pomoci (koniec 1. začiatok druhého ročníka a priebežne, čím skôr, tým lepšie)
- dodržiavanie jednotlivých vývojových etáp
- vytváranie optimálneho pracovného prostredia, priateľskej atmosféry
- zabezpečenie kompenzačných a didaktických pomôcok
- využívanie špeciálnych metód a foriem práce odporučených odborným pracovníkom CPPP
- dodržiavanie zásady všestrannosti (dieťa musí mať možnosť kompenzovať svoje znevýhodnenie inými činnosťami, v ktorých je úspešnejšie)
- dodržiavanie zásady sústavnosti
- stanovenie si reálnych cieľov, postupné zvyšovanie nárokov
- podporovanie snahy žiaka, aj pri najmenšom zlepšení výkonu udeľovať pochvaly, nedostatky neporovnávať s ostatnými
- zaraďovanie častých prestávok, striedanie pracovného tempa a pracovných činností podľa odporúčania CPP

Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené prostredie (znevýhodnenie chudobou alebo kultúrou) definujeme ako prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky nedostatočne stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jednotlivca, nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti. Spôsobuje sociálno-kultúrnu depriváciu, deformuje intelektuálny, mravný a citový rozvoj jednotlivca a z aspektov edukácie ho z týchto dôvodov považujeme za osobu so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Špeciálne edukačné potreby dieťaťa sú požiadavky na špeciálne usporiadanie podmienok, organizácie a realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu tak, aby zodpovedali osobitostiam žiaka, ktorého telesný, psychický alebo sociálny vývin sa výrazne líši od štandardného vývinu.

Sociálne znevýhodnené prostredie (ďalej SZP) je pre žiaka rodina :

- ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,

- v ktorej aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- v ktorej najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- ktorá má neštandardné bytové a hygienické podmienky (napr. žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.).

Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, hygienické návyky...) dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností

Uskutočňuje sa:

- v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy; pričom niektoré (pre neho problémové) vyučovacie predmety môže žiak absolvovať v rámci individuálneho vzdelávacieho programu
- v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva; zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a uspokojovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, najmä:

- vytvárame atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká detí,
- pri vytváraní školských vzdelávacích programov zohľadňujeme atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká detí zo sociálne znevýhodneného prostredia
- zabezpečujeme pomoc pri realizácii výletov, exkurzií, aby sa dieťa mohlo takýchto aktivít zúčastňovať

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

V tomto školskom nemáme integrovaných žiakov.

Výchova a vzdelávanie detí a žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti.

Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania sa kladie dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných detí a žiakov, ich emocionálne charakteristiky i sociálne vzťahy.

Základné podmienky vzdelávania žiakov s nadaním v bežných triedach základných škôl(integrované vzdelávanie)

Ak si rozvoj nadania žiaka bežnej triedy vyžaduje vytvoriť mu na vzdelávanie špeciálne podmienky, jedná sa o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čo musí byť potvrdené odborným vyšetrením. Zaradenie takéhoto žiaka do programu pre nadaných žiakov je možné iba s informovaným súhlasom jeho zákonného zástupcu. Pre integrovaného nadaného žiaka je treba vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací program, prípadne môže postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ak je v triede integrovaná skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania. Za vypracovanie týchto programov je zodpovedný triedny učiteľ v spolupráci s príslušnými odbornými pedagógmi (podľa predmetov, v ktorých sa nadanie rozvíja). Pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích programov spolupracuje so zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Individuálny výchovno-vzdelávací program môže žiakovi v súlade s jeho nadaním umožniť akcelerované vzdelávanie. Okrem postupu do vyššieho ročníka alebo absolvovania dvoch ročníkov v priebehu jedného školského roku možno nadaného žiaka:

- vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch podľa učebného plánu vyšších ročníkov,
- postupovať v konkrétnych predmetoch podľa osnov vyššieho ročníka,
- vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch v triedach vyššieho ročníka.

Vo všeobecnosti sa však dáva prednosť tzv. rozširujúcemu, resp. obohacujúcemu vzdelávaniu, čo znamená:

- zaradiť do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu predmety, ktoré nie sú v učebnom pláne bežných žiakov,
- doplniť záväzné učebné osnovy jednotlivých predmetov o nové témy zodpovedajúce nadaniu žiaka a možnostiam školy, resp. regiónu.

Individuálny výchovno-vzdelávací program možno v priebehu školského roka spresňovať formou časovo-tematických plánov. Podľa aktuálneho vývinu nadania žiaka možno program priebežne meniť a upravovať. V individuálnom výchovno-vzdelávacom programe nadaného žiaka s ďalšími špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (nadaného žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo nadaného žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia) musia byť zohľadnené aj tieto potreby a program má okrem rozvoja nadania zabezpečiť aj kompenzáciu nedostatkov žiaka.

Vzdelávanie žiakov nadaných:

Volíme také učebné stratégie, ktoré umožňujú rozvoj žiaka v prospech jeho osobnostného maxima, rozvíja jeho talent, nadanie a záujmy. Napr.: diferencované zadávanie úloh v školskej práci, zapájanie do školských kôl súťaží, v prípade úspechu reprezentovanie školy vo vyšších kolách súťažiach, návšteva rôznej záujmovej činnosti v krúžkoch...

3. Začlenenie prierezových tém

PRIEREZOVÉ TÉMY

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

3.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom predmetu je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Formy uplatnenia:

- ako integrovaná súčasť náboženskej výchovy, prírodovedy, vlastivedy, slovenského a anglického jazyka
- súčasť triednických hodín
- blokov vyučovanie: návšteva polície, návšteva hasičov – beseda

3.2 Enviromentálna výchova

Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu.

Formy uplatnenia:

- ako integrovaná súčasť vyučovania v prírodovede, vlastivede, pracovnom vyučovaní, slovenskom jazyku, výtvarnej výchovy
- blokové vyučovanie v projekte „Vráťme život obecným potokom.“

- súčasť didaktických hier a cvičení v prírode

3.3 Mediálna výchova

Cieľom mediálnej výchovy je rozvinúť schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi, spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú), schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií. Schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Formy uplatnenia:

- ako súčasť triednických hodín
- ako integrovaná súčasť slovenského jazyka a literatúry, prírodovedy a vlastivedy
- ako súčasť informatickej výchovy

3.4 Multikultúrna výchova

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať

Formy uplatnenia:

- ako súčasť triednických hodín
- ako integrovaná súčasť slovenského jazyka a literatúry a vlastivedy
- projektové vyučovanie, vyučovanie v bloku
- mimoškolské aktivity-

3.5 Dopravná výchova

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy

- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke,
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku v Družstevnej pri Hornáde, alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Formy uplatnenia:

- ako integrovaná súčasť vyučovania v telesnej výchove, prírodovede, vlastivede , slovenskom jazyku, matematike
- blokové vyučovanie: návšteva dopravného ihriska,
- ako súčasť triednických hodín

3.6 Ochrana života a zdravia

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Povinné učivo „Ochrana života a zdravia“ (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení. Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČP). Z jeho obsahu bola vyčlenená ochrana prírody a dopravná výchova do iných vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu. Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

CIELE UČIVA

Povinné učivo, ktoré nie je samostatným predmetom je súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí.

OBSAH A REALIZÁCIA UČIVA:

- riešenie mimoriadnych situácií- civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode

Na realizáciu učiva OŽZ sa využívajú viaceré organizačné formy :

- didaktické hry (DH)- v 1.-4. ročníku sa konajú v prírode 1 krát v roku v trvaní 4 hodín. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2-4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností. Didaktické hry nezamieňame s cvičeniami v prírode v rámci telesnej výchovy -učivo z turistiky. Didaktické hry možno vykonať po ročníkoch - triedach. Na komplexnejšie zabezpečenie uplatňovania učiva je možné využívať ďalšie vzdelávacie a organizačné činnosti školy :
- vhodné témy z obsahu niektorých vyučovacích predmetov – medzipredmetové vzťahy,
- úlohy objektovej ochrany školy,
- rešpektovanie vnútorného poriadku školy,
- požiarne a poplachové smernice,
- zabezpečenie úrazovej zábrany a predlekárskej prvej pomoci,
- cvičenia v prírode v rámci TV,
- príprava učiteľov na proces v DH.

OBSAH TEMATICKÝCH CELKOV V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍKOCH

I. Obsahové zameranie v prvom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- naša obec – všeobecná charakteristika;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia – postup opustenia školy, miesto zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru;
- signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení;
- horľaviny a ich následky;

b) Zdravotná príprava

- vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci; nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov;
- ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy;
- privolanie pomoci k zranenému;
- význam symbolu „ červený kríž“;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- orientácia v mieste školy a jej okolí;
- určenie svetových strán podľa slnka;
- významné budovy a ich účel – zdravotné stredisko, lekáreň, pošta, telefón; predajne, železničná a autobusová stanica, miestny úrad;

- historické objekty našej obce – pamätné domy, zrúcaniny, pamätníky, múzeá, galérie;
- poznávanie zelene v okolí obce;
- správanie sa k osamelým zvieratám;

II. Obsahové zameranie v druhom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch;
- zoznámenie sa s detskou ochrannou maskou (DM-1, CM3-3/h),určenie veľkosti;
- druhy signálov civilnej ochrany a činnosť žiakov na vyhlásenie varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia požiarom;
- protipožiarny stanovište, kde sa nachádza zbor požiarnej ochrany a spôsob jeho privolania;
- nebezpečenstvá pri zaobchádzaní s elektrickým a plynovým zariadením;
- zápalky, zapaľovače a horľaviny;

b) Zdravotná príprava

- kedy a kadiaľ do zdravotného strediska;
- správanie sa v čakárni, u lekára a pri školských lekárskech prehliadkach;
- pomoc lekárov chorým a zraneným;
- ochrana pred chorobami, účelné obliekanie;
- ochrana a prvá pomoc pri zistení kliešťa, uštipnutí zmijou, osou a včelou;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- význam vody v prírode, pitie povrchovej vody;
- jedovaté rastliny, jedovaté huby;
- zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode;
- zvieratá vo voľnej prírode, nebezpečenstvo besnoty;
- značenie turistických chodníkov;

III. Obsahové zameranie v tret'om ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- evakuácia žiakov pri ohrození školy a jej okolia – prírodné katastrofy, živelné pohromy a výhražné správy;
- varovné signály CO a činnosť žiakov pri ich vyhlásení;
- druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlasovania;
- poloha školy, ulice, oboznámenie sa so zdrojmi ohrozenia;

b) Zdravotná príprava

- všeobecné zásady ochrany zdravia aplikované na časti ľudského tela a časti tváre; starostlivosť o chrup;

- hygiena tela, bielizne, šiat;

- správna životospráva – jedlo, spánok, oddych, učenie;

- ošetrovanie a obväzovanie prstov ruky, lakt'a, oka, hlavy;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- okolie našej obce, stanovište našej školy;

- orientácia podľa poludňajšieho tieňa;

- približné určovanie významných budov a iných dominánt v okolí podľa svetových strán;

- tvary zemského povrchu – rovina, pahorkatina, vysočina, kopec, hora, úbočie, svah, úpätie;

- chránené územie, objekty a prírodné útvary v obci a jej okolí;

Ročníkový vzdelávací štandard učiva ochrany života a zdravia pre primárne vzdelávanie v základných školách s exemplifikačnými úlohami

Tematický celok: **Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana**

1. ročník

Obsahový štandard:

Naša obec – všeobecná charakteristika. Varovný signál. Povinnosti a činnosti žiakov pri vyhlásení signálov pri vzniku mimoriadnych udalostí. Spôsob evakuácie školy v prípade ohrozenia požiarom. Základné druhy horľavín a ich následky.

Výkonový štandard:

a) Varovné signály a činnosť žiakov po varovaní

- Poznať signál „Všeobecné ohrozenie“ a činnosť po jeho vyhlásení.
- Povedz, ako sa dozvieš o hroziacom nebezpečenstve.
- Uveď, aký tón vydáva siréna pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.
- Povedz, čím sa líši signál „Všeobecné ohrozenie“ od signálu „Ohrozenie vodou“.

b) Evakuácia školy v prípade ohrozenia

- Poznať činnosti pri opustení školy v prípade ohrozenia.
- Vymenuj, ktoré materiály v škole, triede sú horľavé.
- Ukáž, kde stojíš v skupine pred odchodom z triedy.
- Povedz, ktorou cestou pôjdeš z triedy po vyhlásení signálu v prípade ohrozenia.
- Uveď príklad, kedy sa evakuuje škola.

- Urči miesto, kde sa v škole nachádza sklad civilnej ochrany.

2. ročník

Obsahový štandard:

Možnosti vzniku mimoriadnych udalostí. Druhy varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Spôsob evakuácie. Detská ochranná maska a jej použitie. Pravidlá správania sa v prípade ohrozenia požiarom. Protipožiarne stanovište. Nebezpečenstvo hroziace pri manipulácii so zápalkami, zapaľovačmi a horľavinami, s elektrickým a plynovým zariadením.

Výkonový štandard:

a) Mimoriadne udalosti – možnosti vzniku

- Poznať riziká, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok.
- Charakterizuj svojimi slovami pojem mimoriadna situácia, udalosť.
- Povedz aspoň dve možnosti vzniku mimoriadnej udalosti v prírode a na objektoch.
- Povedz, kde v blízkosti školy a tvojho bydliska môže dôjsť k vzniku mimoriadnej udalosti.
- Urči, ako znie tón pri vyhlásení varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“.

b) Požiar na ochranu

- Osvojiť si pravidlá evakuácie pri ohrození požiarom.
- Popíš únikovú cestu v prípade vyhlásenia evakuácie pri vzniku požiaru.
- Uveď, kto a ako vyhlási signál „Horí“ na škole.
- Povedz, komu a ako je potrebné ohlásiť požiar.
- Poznať nebezpečenstvo pri manipulácii s materiálom umožňujúcim vznik požiaru.
- Vysvetli nebezpečenstvo použitia otvoreného ohňa v blízkosti horľavých a výbušných látok.
- Urči, kde v škole sú umiestnené hasiace prístroje.
- Povedz, čo všetko je potrebné skontrolovať pred odchodom z domu do školy, aby nedošlo k požiaru.

c) Prostriedky individuálnej ochrany

- Poznať základné prostriedky ochrany jednotlivca.
- Vymenuj bežné dosiahnuteľné prostriedky ochrany jednotlivca.
- Povedz, pomocou čoho a ako sa zisťuje veľkosť ochrannej masky.

3. ročník

Obsahový štandard:

Charakteristika jednotlivých druhov mimoriadnych udalostí. Druhy a spôsob vyhlásenia varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri

vzniku mimoriadnej udalosti. Možné zdroje ohrozenia vzhľadom na polohu školy. Spôsob evakuácie v prípade ohrozenia školy a jej okolia – havária, živelná pohroma, katastrofa. Povinnosti žiakov pri organizácii evakuácie.

Výkonový štandard:

a) Mimoriadne udalosti

- Poznať druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlásenia.
- Charakterizuj živelnú pohromu, haváriu, katastrofu.
- Povedz, čo urobíš keď zaznie siréna a nenachádzaš sa v škole ani doma, ale vonku.
- Povedz, ako sa dozvieš o hroziacom nebezpečenstve a vzniku mimoriadnej udalosti.
- Uveď, ako dlho počuť sirénu pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.
- Uveď miesta možností vzniku mimoriadnych udalostí v okolí školy, bydliska.
- Vymenuj najčastejšie požiarne nedostatky (závady) v škole, v domácnosti.

b) Evakuácia

- Osvojiť si základné zákony pri evakuácii školy.
- Vymenuj, ktoré veci sa odporúčajú vziať si zo sebou pri evakuácii – evakuačná batožina.
- Uveď hmotnosť evakuačnej batožiny pre deti.

Te m a t i c k ý c e l o k : *Pohyb a pobyt v prírode*

1. ročník

Obsahový štandard:

Orientácia v mieste školy a jej okolí. Osvojiť si vedomosti, zručnosti a pohyb v teréne podľa prírodných úkazov. Základné informácie o významných budovách a ich účele. Historické objekty v obci a jej okolí.

Výkonový štandard:

a) Orientácia v mieste školy a jej okolí

- Poznať svoju školu.
- Uveď názov ulice, na ktorej sídli škola.
- Urči miesto tvojej triedy v budove školy.
- Ukáž na pláne školy jedáleň, východ z budovy.
- Poznať okolie školy.
- Vymenuj najmenej dve ulice, ktorými prechádzaš cestou z domu do školy.
- Uveď presnú adresu svojho bydliska.

b) Určovanie svetových strán

- Poznať svetové strany
- Ukáž, kde na obzore vychádza a kde zapadá slnko.

- Vysvetli určovanie svetových strán podľa slnka.
- c) Významné budovy a ich účel
- Poznať významné budovy v mieste bydliska a školy.
- Popíš presné miesto, kde sa nachádza zdravotné stredisko v obci.
- Uveď približné miesto pošty.
- Vymenuj dopravné prostriedky pomocou ktorých sa dostaneš do školy.
- Zhotov jednoduchý náčrt dôležitých budov v okolí školy a mieste bydliska.

2. ročník

Obsahový štandard:

Význam vody v prírode a jej konzumácia. Zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode. Jedovaté huby. Značenie turistických chodníkov.

Výkonový štandard:

a) Príroda – charakteristika a význam

- Charakterizovať význam vody v prírode.
- Povedz, ktorá rieka preteká v mieste tvojho bydliska, alebo okolí.
- Povedz, čím sa znečisťuje voda v prírode.
- Poznať jedovaté huby.
- Rozlíš jedovaté huby na obrázku.

b) Správanie sa a pohyb v prírode

- Poznať zásady pohybu a pobytu v prírode.
- Povedz, prečo nemáme poškodzovať prírodu.
- Opíš, možné následky nesprávneho ukrytia pred bleskom.
- Poznať turistické chodníky
- Urči miesto, kde sa nachádza najbližší turistický chodník v okolí školy, obce.
- Popíš, ako sa označujú turistické chodníky.

3. ročník

Obsahový štandard:

Okolie obce, chránené územia, objekty a prírodné útvary. Orientácia podľa poludňajšieho tieňa. Hlavné a vedľajšie svetové strany. Významné budovy a dominanty v okolí. Tvary zemského povrchu.

Výkonový štandard:

a) Orientácia v teréne

- Poznať stanovište a okolie školy.
- Urči najvýhodnejšie miesto v okolí školy na pozorovanie.
- Povedz, ako určujeme svetové strany podľa tieňa.
- Urči hlavné svetové strany podľa poludňajšieho tieňa.
- Vymenuj hlavné a vedľajšie svetové strany.

- Určiť významné budovy podľa svetových strán.
- Ukázať hlavné svetové strany pred vchodom do školy.
- Nakresli, čo dôležité sa nachádza severne, východne, západne a južne od vchodu do školy.
- Povedz, ktoré sú hlavné časti kompasu, alebo buzoly.
- Urči, na ktorú svetovú stranu ukazuje tmavý koniec strelky.
- Urči pomocou kompasu alebo buzoly, čo sa nachádza od vášho stanovišťa na vedľajších svetových stranách.

b) Tvárnosť krajiny

- Charakterizovať tvárnosť okolia obce, mesta.
- Uveď rozdiel medzi rovinou a pahorkatinou.
- Povedz, ktorý je najvyšší vrch v okolí obce.
- Opíš Vysoké Tatry z hľadiska tvárnosti.

Te m a t i c k ý c e l o k : Zdravotná príprava

1.ročník

Obsahový štandard:

Význam poskytnutia prvej pomoci. Vybavenie domácej lekárničky a jej využitie. Nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov. Význam symbolu „Červený kríž“. Spôsob privolania pomoci k zranenému. Ošetrovanie jednoduchých poranení rúk, nôh a hlavy.

Výkonový štandard:

a) Prvá pomoc s použitím domácej lekárničky

- Poznať a charakterizovať prvú pomoc.
- Povedz, komu je potrebné nahlásiť úraz.
- Nakresli znak (symbol) Červeného kríža, ktorý vidíš na lekárničke, ...
- Poznať funkciu domácej lekárničky.
- Povedz, prečo deti nesmú svojvoľne užívať lieky.
- Vymenuj tri lieky alebo zdravotné pomôcky, ktoré by nemali chýbať v domácej lekárničke.
- Uveď tri najdôležitejšie obväzové pomôcky.
- Povedz, kde všade by nemala chýbať lekárnička.

b) Jednoduché rany

- Poznať postup ošetrovania jednoduchých poranení.
- Urči, akým prostriedkom vyčistíš ranu.
- Vysvetli, na čo slúžia rýchloobväzy (náplastí).

- Ukáž na spolužiakovi ošetrovanie odreniny chrbtu ruky.

2. ročník

Obsahový štandard:

Návšteva lekára v zdravotnom stredisku. Správanie sa v zdravotníckych zariadeniach. Úloha lekára pri pomoci chorým a zraneným. Prevencia pred chorobami a preventívne opatrenia proti uštipnutiu hmyzom.

Výkonový štandard:

a) *Významné strediská z hľadiska zdravotnej prevencie a liečenia*

- Poznať významné zdravotnícke zariadenia.
- Uvedť, kde sa nachádza zdravotné stredisko v blízkom okolí mieste tvojho bydliska.
- Opíš, na aký účel slúži ľuďom nemocnica.
- Vysvetli, ako sa správať v čakárni u lekára.

b) Starostlivosť o zdravie

- Poznať zásady starostlivosti o zdravie.
- Vysvetli význam povolania lekár.
- Uvedť, akých lekárov si navštívil a ako pomáhajú chorým a raneným.
- Povedz, ktorým športom si upevňuješ zdravie.
- Uvedť, aká strava je pre človeka najzdravšia.

b) Neprijemné poranenia

- Poznať zásady ošetrovania neprijemných poranení.
- Uvedť, na aké poranenie použiješ studený obklad.
- Povedz, pomocou čoho vyťahneš žihadlo zapichnuté v koži.
- Povedz názov jediného jedovatého hada u nás.
- Charakterizuj, ako vyzerá miesto so zahryznutým kliešťom.

3.ročník

Obsahový štandard:

Zásady ochrany zdravia. Hygiena tela a starostlivosť o chrup. Správna životospráva. Ošetrovanie a obväzovanie rán na prstoch ruky, lakt'a, oka a hlavy.

Výkonový štandard:

a) Ochrana zdravia

- Poznať časti ľudského tela a zásady správnej životosprávy.
- Vymenuj hlavné časti ľudského tela.
- Povedz, ako sa máš správne starať o svoje zuby.
- Povedz, prečo človek potrebuje pravidelný a dostatočný spánok.
- Vymenuj základné zásady správnej životosprávy.

b) *Prvá pomoc pri poranení hornej končatiny a hlavy*

- Poznať zásady ošetrovania a obväzovania.
- Vysvetli, prečo je potrebné každé poranenie okamžite ošetriť.
- Popíš, ako by si ošetril povrchové poranenie hlavy.
- Ukáž na spolužiakovi ošetrovanie odreniny lakt'a.
- Na poranené prsty ruky použi správny obväz.

Učivo „Ochrana života a zdravia“ má niekoľko špecifik a odlišností od ostatných vyučovacích predmetov v základnej škole. Základným znakom učiva OŽZ je, že hoci nemá vyučovací predmet, je učivo pre žiakov prvej a druhej zdravotnej skupiny povinné a výsledky sa neklasifikujú. Poslanie učiva je zamerané prípravou žiakov v koedukovanej forme na správne činnosti a konania v prípade vzniku nebezpečnej mimoriadnej situácie. Žiaci si v priebehu výchovného a vzdelávacieho procesu osvojujú potrebné vedomosti, zručnosti, návyky a schopnosti. Zvláštnosťou učiva OŽZ je viac tematický obsah navzájom nie podobný. Pre osvojovanie vedomostí a zručností sa využívajú najmä didaktické hry, prípadne niektoré vhodné poznatky z iných oblastí vzdelávania. Používané metódy rešpektujú bežné didaktické postupy, žiada sa však uplatňovať menej verbálne a viac názorné metódy, cvičenia a kontroly. Dôležitú funkciu plnia aktivizujúce a motivačné hodnotenia, samostatné alebo skupinové činnosti. Žiaci majú v priebehu osvojovania učiva získať poznatky o potrebnosti a nenahraditeľnosti učiva pri vzniku a priebehu mimoriadnej situácie. Odporúčame spracovať a skoordinať učivo vybraných vyučovacích predmetov k jeho využitiu v medzipredmetových vzťahoch v prospech učiva OŽZ. Prvky učiva sú zapracované do učebných osnov povinných predmetov (telesná výchova, vlastiveda, prvouka, prírodoveda, výtvarná výchova) a sú ich integrálnou súčasťou. Rozdielnosť v procese vyučovania učiva OŽZ je, že sa realizuje prevažne mimo učební so špecifickým materiálom a učebnými pomôckami. Dávame na zváženie zaradenie niektorých tém do DH vzhľadom na :

- priestorové podmienky školy,
- blízkosť vhodného terénu,
- dostupnosť materiálu a pomôcok na precvičovanie,
- náročnosť, alebo neprímeranosť požiadaviek a úloh na žiakov vzhľadom na pohlavie a vek,
- odbornú pripravenosť pedagogických pracovníkov.

Na procese realizácie učiva sa okrem tém vo vybraných povinných predmetoch, didaktických hier podieľajú aj :

- školský režim (disciplinovanosť a kolektivismus),
- civilná ochrana a objektová ochrana,
- záujmová činnosť (príprava mladých zdravotníkov, požiarnikov, záchranárov CO, športových strelcov a pod.),
- spolupráca so špecifickými organizáciami a združeniami ako Armáda SR, Slovenský skauting, Sokol, Orol, SČK, Slovenský zväz ochrancov prírody, Združenie technických a športových činností SR.

Nakoľko sa učivo nerealizuje v samostatnom predmete, je potrebné, aby riaditeľ školy zabezpečením a usmernením učiva poveril zodpovedného učiteľa. Osobitnú pozornosť je treba venovať príprave a rozširovaniu materiálového zabezpečenia výučby, ktoré vzhľadom na prevažujúci praktický charakter výučby bezprostredne ovplyvňuje kvalitu plnenia cieľov. Poverení organizátori zodpovedajú za účelné skĺbenie organizačnej a metodickej stránky tejto náročnej formy vyučovania.

BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA PRI DIDAKTICKÝCH HRÁCH NA ŠKOLÁCH

Za organizáciu ochrany a bezpečnosti pri uskutočňovaní didaktických hier zodpovedá vedúci didaktických hier, ktorý je povinný :

- organizovať označenie priestoru DH a poriadkovú službu v nebezpečných miestach, označenie a ohraničenie nebezpečných priechodov a miest,
- označiť miesta imitácie a zaistiť bezpečnosť pri označení jednotlivých situácií,
- udržiavať poriadok pri činnosti cvičiacich značkárov,
- spracovať pokyny pre bezpečnostné opatrenia pri cvičení v závislosti od miestnych podmienok, aby sa nimi oboznámili všetci účastníci didaktických hier,
- kontrolovať osobne a prostredníctvom svojich zástupcov a pomocníkov dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas cvičenia.
- oboznámiť žiakov so stanovenými bezpečnostnými opatreniami,
- oboznámiť cvičiacich s nebezpečnými miestami a označiť ich,
- kontrolovať dodržiavanie bezpečnostných opatrení, najmä počas imitácie a praktickej činnosti.

Počas didaktických hier je zakázané :

- používať nesprávnu či poškodenú techniku a dopravné prostriedky,
- rozmiestňovať značkárov v miestach nebezpečnej imitácie,
- dotýkať sa vodičov elektrickej energie a vodivých kovových predmetov bez preverenia ich odpojenia od elektrickej energie,
- pohybovať sa v nebezpečných miestach,
- rozkladať oheň v lesných porastoch a na miestach s možnosťou vzniku požiaru,
- piť vodu z nepreverených vodných zdrojov.

Formy uplatnenia:

- integrovaná súčasť prírodovedy, vlastivedy, telesnej výchovy
- súčasť triednických hodín,
- didaktické hry a hry v prírode, športové podujatia a súťaže, krúžková činnosť

3.7 Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov. Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií. Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať

v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Formy uplatnenia:

- ako integrovaná súčasť do všetkých predmetov
- blokové vyučovanie, besedy, výstavy, prezentácia projektov

4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia je zameraný na tri oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

4.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce školy

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z požiadaviek zákona. Žiaci budú hodnotení v zmysle Metodického pokynu MŠ SR č.7/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie žiaka:

- Pri hodnotení žiakov budeme dbať na to, aby sme ich prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali na úspešných a neúspešných
- Budeme odlišovať hodnotenie učebných výsledkov od hodnotenia správania
- Pri hodnotení žiakov so ŠVP budeme prihliadať na možný vplyv zdravého znevýhodnenia na jeho školské výkony
- Celkové hodnotenie žiaka sa v prvom ročníku vyjadruje stupňami prospel(a) a neprospel(a), v druhom a treťom ročníku stupňami:a)prospel(a) s vyznamenaním

b)prospel(a) veľmi dobre

c) prospel(a)

d) neprospel(a)

- Ak má žiak prospech v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný, učiteľ klasifikuje piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný
- Správanie žiaka je klasifikované štyrmi stupňami: 1 – veľmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – menej uspokojivé, 4 – neuspokojivé
- Ak nie je možné žiaka klasifikovať pre vážne objektívne príčiny, určí riaditeľ školy na jeho klasifikáciu náhradný termín. Ak nie je možné klasifikovať žiaka v náhradnom termíne, žiak sa neklasifikuje, opakuje ročník.

Žiacka knižka:

Žiacke knižky slúžia na hodnotenie a klasifikáciu prospechu žiakov v jednotlivých predmetoch.

Kritériá hodnotenia:

Pri hodnotení práce žiaka musí učiteľ brať do úvahy:

- školskú prácu – pripravenosť, aktivita, prezentácia v škole
- merateľné výsledky – skúšanie ústne, písomné
- domáca príprava a jej prezentácia v škole
- hodnotenie výstupov žiaka

Metódy a formy hodnotenia:

- pozorovanie
- komunikácia
- testovanie
- skúšky
- konzultácie s učiteľmi
- konzultácie (podľa potreby) so psychológom, odborným lekárom

4.2 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Pedagogickí pracovníci budú hodnotení na základe nasledovných kritérií.

- Hospitácie (pozorovanie)
- Osobný rozhovor
- Výsledky žiakov, ktoré získali pod jeho vedením (prospech, súťaže, didaktické testy)
- Vzájomné hodnotenie pedagogických zamestnancov
- Žiacke hodnotenie učiteľov (dotazník, anketa)
- Výsledky pedagógov v oblasti mimoškolskej činnosti a ďalšieho vzdelávania

4.3 Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe

- Posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení

Pravidelne sleduje:

- Priebeh vzdelávania, metódy a formy práce, ktoré učitelia pri práci využívajú
- Dosiahnuté výsledky vzdelávania a celkovú úroveň výsledkov práce školy
- Podmienka a prostredie, v ktorom prebieha výchovno-vzdelávací proces
- Spokojnosť s vedením školy a s prácou učiteľov

Kritériom pre nás je:

- Kvalita dosiahnutých výsledkov
- Spokojnosť žiakov, rodičov i pedagogických zamestnancov školy

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku. V nej je kladený dôraz na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú a prijatie opatrení na zlepšenie.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, schvaľovaná školskou samosprávou – Radou školy, predkladaná na schválenie zriaďovateľovi – Obce Sokol'. Zverejňujeme ju na webovej stránke obce, v podtitule Základná škola. Majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť.

5 Školský učebný plán- Rámcový učebný plán

Učebný plán školského vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie Základnej školy v Sokoli vychádza z rámcových učebných plánov Štátneho vzdelávacieho programu 1.stupňa základnej školy ISCED 1. V týchto plánoch sú stanovené minimálne časové dotácie.

V našom učebnom pláne sme tieto dotácie rešpektovali a doplnili novými predmetmi resp. posilnili sme predmety podľa zamerania nášho vzdelávacieho programu.

Tabelácia učebného plánu

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Predmet</i>	<i>Počet hodí n 1.ročník</i>	<i>2.ročník</i>	<i>3.ročník</i>	<i>4.ročník</i>	<i>Spolu</i>
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	10 (8)	9 (6)	9 (6)	8 (6)	33 (26)

	Prvý cudzí jazyk	0 (0)	0 (0)	3 (3)	3 (3)	8 (6)
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1 (0,5)	1 (1)	1 (1)	1 (1)	3,5 (3,5)
	Vlastiveda		1 (1)	1 (1)	1 (1)	3 (3)
	Regionálna vých.	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)	3,5 (0)
Človek a hodnoty	Etická/náboženská výchova	1 (0,5)	1 (1)	1 (1)	1 (1)	4 (3,5)
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 (4)	5 (4)	4 (3)	4 (3)	16 (14)
	Informatická vých.	1 (0)	1 (1)	1 (1)	1 (1)	4 (3)
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	-	-	-	1 (1)	1 (1)
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2 (1)	2 (1)	2 (1)	2 (1)	8 (4)
	Hudobná výchova	1 (1)	1 (1)	1 (1)	1 (1)	4 (4)
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8 (8)
Počet hodín spolu:		22 (17)	23 (18)	25 (20)	26 (21)	96 (76)
Voliteľné hodiny (ANJ)			1	1	1	3

Poznámky

-Vyučovacia hodina trvá 45 minút.

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený.

-Tvorba skupín žiakov na hodiny náboženskej výchovy a informatívnej výchovy je nasledovná :1.ročník: 5 žiakov

2.ročník: 5 žiakov

3.ročník:6 žiakov

Skupinu na Anglický jazyk tvoria len žiaci tretieho ročníka.

6 Učebné osnovy

Tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú

1. Úprava časovej dotácie
2. Charakteristiku predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania
3. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti, vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí
4. Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi
5. Požiadavky na výstup
6. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania
7. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.
8. Hodnotenie predmetu

Cieľový program učebnej osnovy každého predmetu tvorí prílohu k školskému vzdelávaciemu programu.